

СОЦІОЛОГІЯ СІМ'Ї ТА МОЛОДІ

Викладач: к. філос. н., доц. кафедри соціології Павленко Іва Олександрівна

Кафедра: соціології, 4й корп. ЗНУ, ауд. 309 (3^й поверх)

Email: iva.fsu@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-58 (кафедра)

Facebook Messenger: <https://www.facebook.com/iva.pavlenko>

Освітня програма, рівень вищої освіти	Соціологія; Бакалавр					
Статус дисципліни	Нормативна					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2020-2021 1 семестр	Рік навчання - 1	Тижні	12
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	2	Лекційні заняття – 14 год Практичні заняття – 14 год Самостійна робота – 66 год.		
Вид контролю	<i>Екзамен</i>					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5332					
Консультації:	щочетверга, 12.55-14.15 або за домовленістю чи ел. поштою					

ОПИС КУРСУ

Метою дисципліни є знайомство студентів з основами соціологічних знань про інститути сім'ї та шлюбу, про тенденції розвитку шлюбно-сімейних відносин, про цілі та стратегії сімейної політики, методологією та методами соціологічного вивчення сім'ї та шлюбу, з поняттям сім'ї як соціальної системи, її структурою, функціонуванням та розвитком, з основами сучасної сімейної політики України, а також надати практичні навички в розробці і застосуванні її інструментальних і методичних засобів.

Курс дозволяє зрозуміти місце сім'ї в процесі історичних змін, її місце серед соціальних інститутів в системі державного управління, визначити, яким чином можливе здійснення макросоціальних функцій сім'ї через аналіз власних потреб особистості у сім'ї. Специфіка даної дисципліни заключається у тому, що її вивчення може служити основою для особистісного росту та зростання власної компетентності в сфері шлюбно-сімейних відносин.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

1. Вільно володіти ключовими поняттями і концепціями дисципліни.
2. Самостійно аналізувати, оцінювати та прогнозувати розвиток інституту сім'ї.
3. Охарактеризувати сім'ю як соціальний інститут та малу соціальну групу.
4. Використовувати набуті знання на практиці.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5332>

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення вітчизняної та іншомовної наукової і професійної літератури в галузі соціології сім'ї (статті, презентації, тези, книги українською та англійською мовами).
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Захист опорних конспектів, звітів та оглядів.
- Виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи студента.
- Розв'язання практичних ситуацій (кейсів).
- Презентація власних досліджень.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – 2 тести по 10 балів кожен (за 1й і 2й півсеместри, проводиться онлайн на платформі Moodle).

Підсумкове практичне завдання (фінальний проєкт) – підготовка і презентація власного дослідження із обраним кейсом (проблемою).

Вимоги до фінального проєкту: обсяг – 2 сторінки А4. Times New Roman, 14 pt, 1,5 інтервал. Презентація і обговорення Master Thesis Proposal відбуватиметься на двох останніх заняттях. Презентації мають бути підготовлені в Power Point або Prezi форматах, до 10 слайдів.

Критерії оцінювання фінального проєкту:

1) завдання виконано у повному обсязі, без стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, використана професійна лексика, словниковий запас різноманітний і релевантний, презентація відповідає змісту проєкту, логічно ілюструє його – 20-15 балів; 2) завдання виконано частково, з лексичними, орфографічними і граматичними помилками, презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його – 14-8 балів; 3) завдання виконано з великою кількістю помилок, словниковий запас одноманітний, презентація або не відповідає змісту проєкту, або взагалі відсутня – 0-7 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 2	5%
	Вид практичного завдання: аналіз кейсів неблагонадійних сімей	тиждень 3	10%
	Вид теоретичного завдання: тестування	тиждень 4	5%
	Вид практичного завдання: укласти презентацію власного дослідження	тиждень 5	10%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 7	5%
	Вид практичного завдання: прореферувати наукову вітчизняну та англomовну літературу із обраної проблематики	тиждень 8	10%
	Вид теоретичного завдання: тестування за опрацьованими кейсами сімейної поведінки	тиждень 9	5%
	Вид практичного завдання: написати <i>summary</i> (чернетку) до свого власного наукового дослідження	тиждень 10	10%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: <i>тести (на Moodle)</i>		тиждень 11	20%
Підсумкове практичне завдання: публічна презентація власного наукового дослідження		тиждень 12	20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1	Соціологія сім'ї як наука, її становлення та розвиток		
Тиждень 2 Семінар 1	Виникнення та розвиток соціології сім'ї	Написання реферату за обраною темою. Робота з першоджерелами. Підготовка доповіді	6
Тиждень 3 Лекція 2	Історична еволюція теорій і уявлень про феномен сім'ї		
Тиждень 4 Семінар 2	Сім'я як соціальний інститут, її місце в суспільстві	Скласти таблицю «Історичні зміни сім'ї як соціального інституту», «Життєвий цикл сім'ї та типологія сімейних структур». Робота з першоджерелами, аналіз категоріально – понятійного апарату. Підготовка доповіді	6
Тиждень 5	Шлюб як соціальний		

Лекція 3	інститут		
Тиждень 6 Семинар 3	Репродуктивна та дошлюбна поведінка в системі сімейно-шлюбних відносин. Спорідненість.	Написання реферату за обраною темою. Робота з першоджерелами. Підготовка доповіді	6
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 7 Лекція 4	Соціальна сутність шлюбу		
Тиждень 8 Семинар 4	Молода та сучасна сім'я.	Написання реферату за обраною темою. Робота з першоджерелами. Підготовка доповіді	6
Тиждень 9 Лекція 5	Шлюбна поведінка як основа сімейного життя		
Тиждень 10 Семинар 5	Шлюб як соціальний інститут. Розлучення	Підготувати доповідь за темою: «Проблеми соціальної патології та сім'я. насильство у сім'ї». Робота з першоджерелами, підготовка конспекту	6
Тиждень 11 Лекція 6	Життєвий цикл сім'ї		
Тиждень 12 Семинар 6	Гендерні ролі та нерівність жінки в сім'ї та суспільстві	Термінологічний диктант Робота у групах: «Гендерні ролі та нерівність жінки в сім'ї та суспільстві». Підготовка доповіді	6

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Глазунов С. В. Соціологія сім'ї: [навч. посібник для вищ. закл. освіти] / С. В. Глазунов. – Д.: РВВДД, 2000. – 140 с.
2. Голод С. И. Семья и брак: историко-социологический анализ / С. И. Голод. – СПб.: ТОО ТК «Петрополис», 1998. – 187с.
3. Гребенников И. В. Основы семейной жизни: [учебное пособие для студентов педагогических институтов] / И. В. Гребенников. – М.: Просвещение, 1991. – 275 с.
4. Кравченко А. И. Социология: [учебник для вузов] / Кравченко А. И. – М.; Академический Проект, 2001. – 508 с.
5. Социология: [учебник] / [Волков Ю. Г., Добренков В. И., Нечипуренко В. Н., Попов А. В.]; под ред. проф. Ю. Г. Волкова. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М.: Гардарики, 2003. – 512 с.
6. Черняк Е. М. Социология семьи: [учебное пособие] / Е. М. Черняк. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К⁰», 2004. – 238 с.

Додаткові:

1. Андреева Т. В. Семейная психология: [учебное пособие] / Т. В. Андреева. – СПб.: Речь, 2004. – 244 с.

2. Анурин В. Ф. Сексуальная революция: двойной стандарт / Анурин В. Ф. // Социс. – 2000. – № 9. – С. 88-95. Основи теорії гендеру: [навчальний посібник] / [відповід. редактор: Скорик М. М.] – К.: “К.І.С.”, 2004. – 536 с.
3. Седельников С. С. Позитии супругов и типологические особенности реакции на развод / Седельников С. С. // Социологические исследования. – 1992, – № 2. – С. 38 – 46.
4. Социальная статистика. [учебник для вузов] / [под редакцией И. И. Елисеевой]; 4-е изд. перераб и доп. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 655с.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну на пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/vcde57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>